

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34743 Gx 24

GÜNLÜDÜR

20.01.2021

Sayı : 64272063-610- 44994

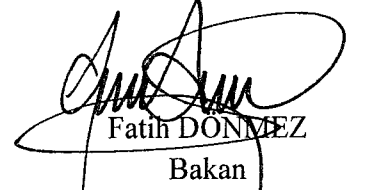
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/34743)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.724460 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Murat ÇEPNİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/34743 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-34743 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Türkiye Rüzgar Enerji Birliği'nin verilerine göre, Türkiye'de 197 adet işletmedeki Rüzgar Enerji Santralleri (RES) bulunmasına karşın, santral sayısı her geçen gün artmaktadır. 2016 Yılında, Güral Porselen Tur. ve Vitriye San. A. Ş. Türkiye'nin ilk rüzgar enerji santralinin kurulduğu alan olan İzmir Çeşme Germiyan Köyü'nde rüzgar enerji Santrali (RES) kurmak için faaliyetlerine başlamıştır. Germiyan Rüzgar Enerjisi Santrali, 4 adet 2,5 MWm kapasiteli olmak üzere toplam 10 MWm (9,6 MWe) kapasiteye sahip olacaktır. İzmir Valiliğinin, Güral Porselen tarafından kurulacak RES ile ilgili "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verdiği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından açıklanmıştır. Santralin kurulacağı alan 1. Derece sit alanıdır. Santral yerleşim yerlerine 400 metre mesafede inşa edilmektedir. Germiyan Köyü halkı ve çevreci demekler, yaşam alanlarını, tarımsal alamadım tehdit eden, halk sağlığına zarar veren RES'e karşı yıllardır hukuk mücadelesi vermektedir. Çevreciler; Güral Porselen tarafından yapılması planlanan RES Projesi ile ilgili olarak; İzmir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne tesis edilip, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın internet sitesinde 05.02.2016 tarihinde ilan edilen "çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir" kararının iptali için dava açmış ve İzmir 4. İdare Mahkemesi 2016/371Esas 2016/916 sayılı kararıyla 13 Haziran 2016 tarihinde kararı iptal etmiştir. İptal kararı, Danıştay 14.Dairesinin 2016/7533Esas 2017/2660 sayılı kararı ile 25 Nisan 2017 tarihinde onanmıştır. 20 Ağustos 2020 Tarihinde İzmir Valiliği tarafından Güral Germiyan RES için hukuka aykırı bir şekilde, kamu yararı var denilerek inşaat iznini verilmiştir. Bu durum, şirketin çıkarları için hukukun üstünlüğünün, mahkemenin kararlarının göz ardı edildiği şeklinde yorumlanmıştır. Danıştay tarafından iptal edilen santralin proje alanında ağaç kesimi yapıldığı, yol çalışması yapıldığını, inşaat sahasında Antik Roma devrinden kalan Roma Mezarları, antik su kuyusu ve antik kilise temellerinin tahrip edildiği EGEÇEP tarafından tespit edilmiş, durum kamuoyu ile paylaşılmış ve protesto edilmiştir.

Kamuoyunda, Danıştay'da onanan iptal kararına rağmen Güral Porselen'in bu bölgede ısrarlı bir şekilde acele ile RES kurma çalışmalarının altında, EPDK tarafından rüzgar, güneş, jeotermal, biyokütle, biyokütleden elde edilen gaz (çöp gazı dahil), dalga akıntısı enerjisi, gel- git enerjisi, kanal, nehir ve rezervuar alanı on beş kilometrekarenin altında olan hidroelektrik üretim tesislerine uygulanan destekleme mekanizması olan, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM)' teşvikinden faydalanmak istemesi olabileceğine dair görüşler de vardır. YEKDEM 2005 yılında çıkarılan 5346 sayılı YEK Kanunu ile başlamıştır. YEK Kanunu yürürlüğe girdiği 18 Haziran 2005 tarihinden 31 Aralık 2020 tarihine kadar işletmeye girmiş ya da girecek olan üretim tesislerine 10 yıl süre ile destek sağlanmakta, YEKDEM kapsamına giren ilgili üretim tesislerinin ürettikleri elektriğe, maksimum 10 yıl olacak şekilde, sabit bir fiyattan alım garantisi verilmektedir. 18 Eylül 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla YEKDEM'e başvurular 30 Haziran 2021'e kadar uzatılmıştır.

Rüzgar Enerji santralleri; fosil kaynaklı olmadığı için doğal, yenilenebilir, temiz enerji kaynağı olarak tanımlanmaktadır. Fakat, santral sayısının fazla olması, gürültüye neden olması, orman ve doğal sit alanlarına inşa edilmesi, kuş göç yolları üzerinde yer alması, biyolojik çeşitliliğe zarar vermesi, doğal yaşamı bozması, yerleşim alanlarının yakınında kurulanların insan sağlığına, tarım alanlarına zarar vermesi, kurulum gücü belli bir oranın altında kalan santraller için Çevresel Etki Değerlendirme raporu istenmemesi gibi olumsuzlukları barındırmaktadır. Mutlak korunması gereken, arkeolojik, tarih ve kültür alanı olan Germiyan'da 57 dönüm ormanı ve Antik Roma köyünü tahrip ederek hukuksuz ve kaçak olarak inşa edilen Güral RES projesi bir an önce durdurulmalıdır. Bu bağlamda;

-İzmir Valiliğini 'in Danıştay'ın verdiği nihai karara aykırı bir şekilde Güral Porselene RES İnşaat izni

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

**DÖNEM
27/4**

**ESAS NO
7/34743**

vermesinin gerekçesi nedir? Hukuka aykırı bir şekilde verilen ve büyük tepki çeken bu izin iptal edilecek midir? Bu projede kamu yararı olduğunu düşünüyor musunuz?

-Güral porselenin santral alanında proje alanında ağaç kesimi yapmasına, Antik Roma devrinden kalan Roma Mezarları, antik su kuyusu ve antik kilise temellerinin tahrip etmesine neden izin verilmektedir? Ağaç kesme izin belgesi var mıdır? Bu konuda İzmir Anıtlar Kurulu ile iş birliği yapılmakta mıdır? Şirketin neden olduğu doğal, kültürel arkeolojik tahribat nasıl telafi edilecektir?

-Germiyan Köyü'nün doğasını, tarihi alanlarını korumak için Bakanlığınız, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, belediyeler ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmaktadırmıdır?

-Basında çıkan haberlere göre Şirket, ÇED Raporunun olduğunu iddia etmektedir. Güral Porselenin RES projesi için ÇED Olumlu Kararı ya da ÇED Gerekli Değildir Kararı Alınmış mıdır? Şirketin ÇED Raporu var mıdır?

- Germiyan Köyü'nde Türkiye 'nin ilk RES'nin kurulduğu köydür. Yöre halkı yıllardır RES'lere karşı mücadele etmektedir. Köyün çevresine kurulacak kaç adet RES projesi bulunmaktadır? Bölgenin Güral Porselen 'in RES projesinin üreteceği elektriğe ihtiyacı var mıdır?

-Ekolojik tarım yapılan, doğal sit alanı olan bu bölgeye RES kurmak için yöre halkının görüşü neden alınmamaktadır? Yerleşim alanlarına yakın kurulan RES'lerin neden olduğu tahribatlara, gürültüye maruz kalan yöre halkının mağduriyetleri nasıl giderilecektir?

-Güral Porselenin 30 Haziran tarihinde başvuruların sonra ereceği YEKDEM teşvikinden yararlanması için hukuksuz bir şekilde inşaat izni verildiği iddiaları doğru mudur? 2020 yılında kaç tesisi YEKDEM teşvikinden yararlanmaktadır?

-İzmir il sınırları içinde kaç adet RES bulunmaktadır? Bunların yıllık enerji üretimi ne kadardır?

Cevaplar:

İnşaat dönemi işlemlerine başlayabilmesi için 05/07/2018 ile 01/08/2019 tarihli Enerji Piyasası Düzenleme Kurul Kararları (Kurul Kararı) kapsamında elektrik piyasası mevzuatı uyarınca projeye onay verilmiştir. Önergede bahsi geçen Şirket inşaat dönemi işlemlerine başlayabilmek için, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin Geçici 15 inci maddesinde sayılan yükümlülüklerini tamamlamıştır. Söz konusu Kurul Kararlarının alınması aşamasında, Şirket 9,6 MW kurulu güç ve toplam 3 adet türbin için iptal edilen ÇED kararı dışında İzmir Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından verilen yeni ÇED Yönetmeliği Kapsam Dışı Kararı'nı sunmuştur.

Ağaç kesimi ve tekrardan ağaçlandırma yapılması konularında Tarım ve Orman Bakanlığından bilgi alınmalıdır.

Bahse konu bölgenin doğasının ve tarihi alanlarının korunması, projeye ilişkin halkın bilgilendirilmesi ve faaliyetlerin çevresel etkilerine ilişkin ÇED sürecinde uyulması gereken usul ve esaslar "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği" kapsamında düzenlenmiş olup, bu husustaki bilgiler Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınmalıdır.

Germiyan Köyü'nün yer aldığı Çeşme ilçesinde toplam 10 adet kurulu RES projesi bulunmaktadır. RES projelerine, mevzuatı kapsamında ilgili kurumlar tarafından yapılan teknik değerlendirme sonucunda lisans verilmektedir.

2020 yılında toplam 817 proje YEKDEM kapsamında yer almıştır.

İzmir ilinde işletmede veya kısmi işletmede olan üretim lisanslı RES sayısı 48'dir. RES'lerin yıllık elektrik üretim miktarlarına ilişkin bilgilere EPDK'nın <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24/yillik-sektor-raporu> internet sayfasında yayımlanan Yıllık Elektrik Piyasası Gelişim Raporu'ndan ulaşılabilmektedir.